

Nejvýznamnější lokality Českého krasu

Damil u Tetína

Vrch Damil byl těžaři vyhledávaný. Není divu, nabízel polohu blízko k Berounu, dobrou dopravní dostupnost a bohaté zásoby vápence. V letech 1871 až 1962 zde průběžně těžily čtyři různé těžaři v celkem osmi lomech. Od roku 1898 až do roku 1962 zajišťovala dopravu vápence do berounských vápenek a cementáren úzkorozchodná železnice.

Modrý lom drží několik damilských rekordů. Jedná se o největší lom a o lom, ve kterém probíhala těžba nejdéle. Otevřela ho v roce 1871 Akciová společnost pro výrobu vápna, kterou v roce 1924 pohltila Královská cementárna. Ta zde těžila až do roku 1957.

Jediným lomem, který už návštěvník Damilu neuvidí, je Starý Bílý lom. Ten otevřela v roce 1871 Akciová společnost pro výrobu vápna a těžila zde až do roku 1935. Těžbu v lomu ukončila, protože se v něm vyskytovalo mnoho zkrasovělých partií, které snižovaly kvalitu vápence. Na přelomu 70. a 80. let 20. století byl zcela zavezený a dnes již v terénu na jeho existenci téměř nic nepoukazuje.

Nejmladším lomem na Damilu je Nový Bílý lom (vlevo). Královská cementárna jej otevřela v roce 1952 a těžila zde do roku 1962. Jako jediný lom na Damilu byl těžený clonovými odstřely a je rozdělený na dvě etáže. V lomu jsou stále evidované zásoby a jedná se tak o aktivní lom ve stavu zajištění. Je zde tedy pravděpodobnost, že se do něj ještě těžaři v budoucnosti vrátí.

Lom Na Krétě je nejvýše položeným lomem na Damilu. Firma Max Herget ho otevřela v 90. letech 19. století. Kvůli jeho poloze u vrcholu Damilu ho nebylo možné napojit na úzkorozchodnou železnici a doprava koňskými povozy nebyla konkurenceschopná. Proto byl lom v roce 1910 opuštěn. Dnes se jedná pravděpodobně o nejkrásnější a nejudržovanější lom na Damilu.